

Pärm 37

Vid väggen står lärarinnan Hilda Rundqvist och överläraren Emil Höglin i mitten samt skolkassören Olof Fredriksson. En blandning av skolelever från klasserna 3 till 7 i Mörsils folkskola 1946 tittar mot fotografen.

Läsåret inleddes med en stor reform. En matbespisning för skolbarn öppnades i Godtemplar-lokalen på Småskolans övre våning i Bye. Kostnaden för föräldrarna var 25 öre per måltid. Från "Vit- och Rödskolan" vid kyrkan gick skolbarnen i prydlig formering, två och två i kolonn, efter allmänna landsvägen c:a 1/2 kilometer, varefter följde ytterligare en c:a 1/2 kilometers marsch efter gamla landsvägen till Småskolan.

MÖRSILS HISTORIA.

**SKOLORNA
med
lärare och
lärarinnor,
skolkort
m.m.**

DEL 2.

**Sammanställning av hembygdsforskaren Benkteric Larsson i Mörsils hembygdsförening.
Initialerna KE på skolkorten=mörsilshistorikern Kurt Evensson.**

Denna grupp elever vid Sällsjö skola har år 1930 fotograferats vid stranden av Sällsjön.

I bakre raden står f v: 1. Olof Jonsson, 2. lärarinnan Anna Eriksson, 3. Kerstin Olsson ("Kerstin i Sve") 4. Birger Jonsson

I främre raden sitter: 5. Ingrid Stenkvist, 6. Stina Stenkvist, 7. Birgit Magnusson och 8. Gunnar Jonsson.

Det är L Enarsson, Munkflohögen, som fotograferat och Georg Eriksson, Västerås, som lånat ut originalet.

01 X 91/7
KE

Motivet är från skolgården till Bye skola och är taget omkring år 1930.

På kortet står f v John Olofsson och Olle Olofsson (i Smés) bröder till Elvira Hermansson i Högåsen, Hilda Rundqvist, Erik Dahl (lill-Erik) och Hilding Indahl.

Till vänster skymtar man den s k "rödskolan" som inrymde skolsalar för femte och sjätte klass samt salar för trä- och textilslöjd. På övre våningen var gymnastiksalen inrymd.

Byggnaden som syns norr om skolan var uppställningsplats för församlingens katafalkvagn.

Huset till höger var redskapsbod.

Elever i klass 3 i Bye skola år 1930.

I rad 4 står f v: 1. Asta Ahlgren, 2. John Persson, 3. Rune Gärdlund, 4. Gösta Larsson, 5. Per-Olof Pettersson, 6. Valter Ullström, 7. Sten Andersen.
Längst t h står lärarinnan Ingrid Ocklind.

I rad 3 står f v. 1. Greta Mårtensson, 2. Sonja Lundkvist, 3. Karin Taflin, 4. Anna-Lisa Pettersson, 5. Maud Östlund, 6. Harry Söderberg, 7. Rune Björkander.

I rad 2 sitter f v : 1. Naima Näsberg, 2. Edit Näsberg, 3. Sonja Södergård, 4. Hjärdis Larsson, 5. Ingrid Rask, 6. Berit Good, 7. Mariann Rehndal och 8 Elsa Westin.

I rad 1 sitter f v: 1 Åke Persson, 2. Yngve Röysing, 3. Göran Pierre, 4. Uno Westberg och 5. Einar Frisk.

Vi har fått låna originalet av Yngve Röysing.

01 X 119/6
KE

Elever i klass 6 i Mörsils skola år 1931

Stående f v: 1 Rut Jacobsson, 2. Gudrun Bergman, 3. Solveig Eriksson, 4. Anders Dahl, 5. Tyra Lindgren, 6. Olle Lidström, 7. Iris Wigg, 8. Rune Westberg, 9. Hilda Rundkvist (lärare), 10. Rune Gidlöf, 11. Sven Nystedt, 12. Evert Larsson, 13. Nils Rask, 14. Holger Svensson.

Sittande i rad 2 f v:

15. Selma Lindgren, 16. Aina Näsberg, 17. Henny Bagge, 18. Thelander, 19. Ingrid Hålen, 20. Svea Nilsson, 21. Edit Ringström.

Sittande i rad 1 f v:

22. Verner Larsson, 23. John Sundgren, 24. Nils By, 25. Henry Eriksson, 26. Ivan Johansson.

Anders Dahl har identifierat all barnen

Klass 5 i Mörsils skola år 1931.

Första raden:

- 1. Folke Fernström**
- 2. Bengt-Erik Bixo**
- 3. Herbert Persson**

Andra raden:

- 1. Agnes Jonsson**
- 2. Gerda Taflin**
- 3. Anna Dahl**
- 4. Doris Habel**
- 5. Gudrun Strid**
- 6. Gunhild Larsson**
- 7. Violet Hålen**
- 8. Birgit Rundsvik**
- 9. Inga Johansson**

Tredje raden:

- 1. Gunhild Andersson**
- 2. Olly Aspenberg**
- 3. Gustaf Näsberg**
- 4. Berta Olofsson**
- 5. Emil Höglin, lärare**
- 6. Rut Pettersson**
- 7. Elis Ståhl**
- 8. Gunnar Olofsson**
- 9. Fritz Munter**
- 10. Åke Ullström**

En grupp skolköksflickor har fotograferats utanför ordenshuset "Lyckås" i Ocke år 1932.

I bakre raden står f v: 1. Brita Benjaminsson (Larsson), 2. Iris Liljeberg, 3. Irma Perman.

I främre raden står f v: 4. Maria Bygren, 5. Erika Frank, 6. okänd, 7. Skolkökslärarinnan, (namnet okänt), 8. Ingeborg Rydén, 9. Agnes Berggren, 10. Lilly Lindell

Sten Pettersson har lånat ut originalet.

00 X 46/8
KE

Elever på Äggfors skola 1932 – 1935

Första raden f v:

1. Sixten Näsberg
2. Agnar Wiklund
3. Bertil Lindberg
4. Gullan Skuld?

Andra raden f v:

5. Wiklund(Näsberg)
6. Vega Södergård
7. Ingegerd Persson
8. Elsy Sköld
9. Gunborg Larsson
10. Ingegerd Ögren
11. Maj Olsson (fosterbarn i fam Nordström) syster t Oskar Nilsson,
Ocke

Tredje raden f v:

12. Harriet Norrman
13. Viola Ögren
14. Valborg Ögren
15. Doris Liljekvist
16. "Pyret" Ögren
17. okänd

Kortet utlånat av Karin Nordström.

Klass två vid skolan i Bye fotograferade av lärarinnan Elisabet Norin år 1936
Barnen är fotograferade vid skolans västra gavel.

I bakre raden står f v: 1 John Wall (med mössan ovan huvudet), framför honom står ---Larsson, Göte Fernström, Ture Nordström, Bertil Söderberg, Leo Engström Gunnar Östling, (med fotbollen på huvudet), Kjell Backström, Nils Mårtensson,

Arne Andersson, Sigvar Hålen och Rune Nilsson.

I främre raden sitter f v Doris Almkvist, Irene Ocklund, Gun Dahl, Birgit Millner, okänd samt ---Wiklund.

Kortet utlånat av Kjell Backström.

99 X 63/5

KE

Andra raden f v:
7. Hilda Rundkvist, lärare
8. Olga af Trampe ("Lillan")
9. Agnar Wiklund
10. Clarie Hernerud
11. Anna-Lisa Nilsson
12. Solveig Persson
13. Britt Söderberg

Elever i klass 5 i Bye skola år 1937
Namnen på eleverna framgår av bifogad förteckning

Kjell Backström har lånat oss originalet

Raden längst bak f v:
1. Arne Norlin
2. Ruben Andersson
3. Nils-Erik Strandberg
4. Bruno Humble
5. Britta Jonsson 1924
6. Karin Jonsson 1924

Första raden f v:
14. Birgit Backström
15. Uno Fernström
16. Gunborg Bixo (framför Uno)
17. Sixten Näsberg
18. Carl-Evert Hålen 1925
19. Roger Wadelius
20. Ragnar Schultz
21. Viola Ögren
22. Lilian Olofsson
23. Elsy Sköld
24. Valborg Ögren

01 X 84/10
KE

Elever vid Ocke skola 1938.

Framför och vid bordet står fr. v. Roger Larsson, Nils-Eric Nilsson, Erik A. Hafstad, Rolf Berglund, Sonja Dahlund, Karin Åhréus och Sonja Larsson.

Bakom bordet står fr. v. Helmer Holmstrand, Emil Nilsson, Roland Olsson, Kurt Evensson, Arne Lundberg, Bertil Thiséll, Endy Hasselgren, Sven Bygren, Ingmar Evensson, Simon W. Mårtensson, Nils Mårtensson, Lars Rydén, Harry Olsson, Harry Charling, Barbro Bygren, Margit Nilsson, Ingrid Nilsson, Rut Olsson och Elna Jakobsson.

I lära på Ocke skola 1938

Den här bilden har Sonja Persson i Mörsil sänt oss, hon tycker att fler än hon ska få njuta av det fina tidsdokumentet. Kortet är taget 1938 och det är klass 1 och 2 i Ocke skola som ställt upp sig. Enligt Sonja består översta raden av Roger W. Larsson, Sven Bygren, Kurt Evensson, Sonja Persson (född Larsson), Karin

Bertilsson (född Åhréus). I andra raden står Rut (född Bygren), Gudrun Ocklind, Sonja Dahlund (född Nilsson), Anita (född Larsson) och Sven Olof Evensson. Sittande fr v Nils Erik Nilsson, Mellvin Eliasson, Sten Pettersson och Sven Edvardsson. Lärarinnan heter Britta Högström.

ÖP 14/9 1989.

Klass 1 och 2 i Ocke skola 1938.

Övre raden fr. v. Roger W. Larsson, Sven Bygren, Kurt Evensson, Sonia Persson (f. Larsson), Karin Bertilsson (f. Åhréus).

Mittenraden fr. v. Rut Bygren (f. Olsson), Gudrun Ocklind, Sonja Dahlund (f. Nilsson), Aina Andersson (f. Larsson), Sven-Olof Evensson.

Sittande fr. v. Nils-Erik Nilsson, Mellvin Eliasson, Sten Pettersson och Ivan Edvardsson.

MÖRSIL.

5558
Frigiven av Försvarsstaben.

Mörsils folkskolbyggnader på 1940-talet.

tw

**Tredje klassen på entrétrappan till
"Storskolan" i Bye, Mörsil, 1939/40, med
flera elever hemmahörande i Äggfors.**

Lärare: Harald Hansson.

**Sittande fr. v. Leo Engström, Tor Karlsson och Ture
Jönsson.**

**Fr. v. andra raden: Britt Lindgren, Sally Bergman,
Ulla Pierre, Dori Sandgren, Gun Dahl och Gurli
Larsson.**

**Fr. v. tredje raden: Göran Persson, Åke Nyman,
Göte Färnström, John Wall, Selmer Wiklund och
Bertil Söderberg.**

I samband med en idrottsdag på Römmen år 1940 togs denna bild på en grupp elever från Mörsils skola.

Namnen på eleverna är följande:

1. Brita Strandberg	11. Bengt Olof Tjernström
2. Gun Nilsson	12. Allis Lindgren
3. Ester Södergård	13. Inga-Britt Hallberg
4. Maj Näsberg	14. ---- Bengtsson, lärare
5. Anna-Greta Molund	15. Raimond Wiklund
6. Margareta Björe-Andersen	16. Bruno Bengtsson
7. Gudrun Nilsson	17. Per-Albin Byström
8. Eskil Pettersson	18. Rolf Björkander
9. Alice Wiklander	19. Hans-Elis Stenberg
10. Birgit Larsson	20. Sven Näsberg

**01 X 84/12
KE**

Elever från Mörsils Folkskola samlade på Römmen i samband med en friluftsdag, året är 1942 och eleverna kommer från klasserna 3 – 7

En förteckning på elevernas namn samt placering på bilden visas på bildens baksida.

Originallet har Kerstin Evensson lånat ut.

**00 X 102/12
KE**

Förteckning över elever som fotograferats på Römnen i Mörsil år 1941: -42

1. <i>Ture Nordström</i>	36. Olle Strandberg
2. <i>Tor Andersson</i>	37. Bengt Nyman
3. Milton Bengtsson	38. Kjell Jonsson <i>Alvar Andersson</i>
4.	39. Bertil Forsegård
5. Arne Andersson	40.
6. Sivert Larsson	41. Karin Starbeck
7. Lars Erik Larsson	42. Inga Persson
8. Ture Jonsson <i>Endy Hasselgren</i>	43. Mary Persson
9. Arne Lundberg	44. Ingrid Jonsson
10. Göran Persson	45. Kerstin Hedman
11. Gunnar Östling	46. Birgitta Persson
12. Henry Stenkvist	47. <i>Hilli-Maire Persson</i>
13. John Wall	48. Lisa Nordström
14. <i>Bertil Söderberg</i>	49. Gurli Larsson
15. Jack Hernerud	50. <i>Britt Lindgren</i>
16. <i>Sigvard Håler</i>	51. Kerstin Strandberg
17. Nils Härtensson	52. Astrid Nilsson
18. Lars Jacobsson	53. Ingrid Larsson <i>Aina Andersson</i>
19. <i>Kjell Backström</i>	54. Ingrid Nilsson
20. Tor Östlund	55. Ann-Mari Zetterström
21. Yngve Ögren	56. Hulda Asell
22.	57. Sigrid Olsson
23. Göran Bixo	58. <i>Siv Eriksson Nilsson</i>
24. <i>Ake Nyman</i>	59. Inger Jonsson
25. Erik Gustafsson	60. <i>Gull Jonsson</i>
26. Selmer Wiklund	61. Ingrid Larsson, Litsänget
27. <i>Waldemar</i>	62. Sonja Hernerud
28. Leo Engström	63. Kerstin Rask
29. Nils Olof Nilsson	64. Gun Dahl
30. Torsten Nilsson	65. Ulla Pierre
31. Barbro Bygren	66. Gunnel Olofsson
32. <i>Sören-Otto Grönlund</i>	67. Birgit Olofsson
33. Inger Olofsson	68. Nancy Edelsvärd
34. Eivor Stridh	69. Maj-Lis Olsson
35. Waldemar Sannesson	70. Marianne Olofsson <i>15/8 KE</i>

Överlärare Emil Höglins familj 1944.

Emil, f. 1/10 1887.

Margareta, f. 23/9 1905.

Ulla, f. 23/4 1938.

Lennart, f. 17/2 1940.

Elever på Ocke skola samlade framför lärarbostaden år 1945

Längst bak står läraren Simon W Mårtensson och lärarinnan Brita Högström.

I rad 3 står f v: 1. Bengt Ocklind, 2. Bo Staaf, 3. Kjell Sjölander, 4. Sture Berglund, 5. Lennart Byström, 6. Inge Forsbom, 7. Gerd Evensson, 8. Gunborg Bygren, 9. Yvonne Berglund, 10. Karin Tisell.

I rad 2 står på knä f v: 11. Boris Ocklund, 12. Stig Persson, 13. Lennart Ocklind, 14. Allan Östlund, 15. Sune Hasselgren, 16. Herbert Olsson, 17. Bertil Graff, 18. Tord Larsson.

I första raden sitter f v: 19. Siv Lidström, 20. Astrid Ocklind, 21. Kerstin Hasselgren, 22. Birgitta Pettersson och 23. Inger Fredriksson.

Det är Bengt W Ocklind som lånat oss originalet.

01 X 91/8
KE

Lärrarinna: Hilda Rundqvist.

Fr. v. står Birger Andersson, John-Bruno Grönlund, Gudrun Larsson, Asta Ögren, Berit Öring, Ingrid Stoor, Bertil Lundkvist, Torsten Eriksson. Fr. v. i mellanraden: Gustav Bertilsson, Bo Bertilsson, Alfred Sigurd Lennart Sture Forsegård, Tommy Bernhardsson, Nedre raden fr. v. Gustav Bixo, Tord Liljekvist, Sven Sannesson, Ingvar Wiklund.

Jag minns min gröna dal.

Skolminnen av Benkteric Larsson.

I Mörsil fanns folkskola i Bye och Ocke. En mindre folkskola i Sällsjö och småskola i Uppland, Bye och Äggfors.

När folkskolan infördes 1852 var den 4-årig. 1882 blev den 6-årig och 1936 blev den 7-årig. Från 1936 kunde mörsils folkskoleelever studera vidare vid Undersåkers högre folkskola i Järpen, den s.k. Racklöfska skolan. Från 1943 ändrades skolans namn till Undersåkers kommunala mellanskola vilken varade till 1949 då skolan förstatligades under namnet Undersåkers samrealskola.

Mörsils folkskoleelever med goda betyg kunde efter att ha avslutat 6:e klass söka till vidareutbildningen i Järpen. Se skedde också i åtskilliga fall varför mörsilskolans 7:e klass tunnades ut en aning. 7:e klassens elever hade också en vidareutbildning i anslutning till avslutad skolgång, en obligatorisk fortsättningskola med 200 undervisningstimmar. Ämnena var medborgarkunskap, modersmålet, naturkunnighet och slöjd.

Folkskolan i Bye, tillika sockenstuga, som stod färdigbyggd 1880, kallades omväxlande för "Kyrkskolan", "Storskolan" och "Vitskolan" eftersom den var vitmålad. Utsocknes folk ansåg att skolbyggnaden var ett monster, ett högfärdsbygge, som man kallade "Mörsils fåfänga". Skolan innehöll skollokaler, lärarbostäder, skolvaktmästare- och kyrkvaktarbostad, tillsammans tjugo rum fördelade på tre våningar.

Ett småskolehus i Bye stod färdigt år 1900. Det hade två skolsalar med gemensamt kapprum där man kunde sitta på väggfasta bänkar och inta medhavd matsäck. Lärarbostad fanns på nedre botten och utedass för både små och stora bestyr. Övervåningen disponerades av godtemplarlogen Jämtlandsbanéret som där hade tillgång till en stor samlingslokal.

1901 fick Ocke ett skolhus med lärarinnebostad på andra våningen. 1920 byggdes en lärarbostad i Ocke och skolhuset blev ombyggt.

1912 byggdes ett småskolehus i Uppland.

När Äggforsfabriken startade 1915 dröjde det inte länge förrän Äggfors AB inrättade en småskola i en särskild skolbarack som bestod av två klassrum med skilda omklädningsrum och två ingångar.

På andra våningen hade lärarinnorna Stina Olsson och Tora Jonsson varsin lägenhet om ett rum med kokvrå. Alla barnen hade nära hem så de kunde gå hem och äta på matrasterna. Tora Jonsson gifte sig med äggforsmontören Mohlin.

1920 tillkom ett annex till Kyrkskolan, ett nytt rödmålat skolhus vilket förstås erhöll namnet "Rödskolan". I Rödskolan undervisades klasserna 5 och 6 i en gemensam skolsal.

Förutom skolsalen fanns en lokal för träslöjd på nedre botten. Längre in gick en brant trappa upp till övre våningen där gymnastiksalen fanns med ribbstolar efter väggarna. Där anordnades julfester och filmföreläsningar med hjälp av smalfilmskamera. Det var populära händelser för dem som knappt hade sett rörliga bilder på filmduk tidigare. Skolan var livsfarlig ur brandsynpunkt och skulle knappast ha godkänts som skollokal idag. Man värmdes dessutom upp skolsalen med hjälp av en kamin.

1923 samsades tre skolklasser i Sällsjö mindre folkskola i ett litet rum hos hem. äg. Axel Eriksson. Sex klasser fanns det inte utrymme för varför årsklasserna bestod av antingen 1:a, 3:e eller 5:e klasserna, eller 2:a, 4:e eller 6:e klasserna. När en klass fick muntlig undervisning fick de andra eleverna skriva eller räkna.

Skolundervisningen i Sällsjö flyttades runt i de gårdar i Sällsjö som kunde erbjuda en skollokal. Slutligen inrättades i mitten på 1940-talet en skollokal i Mörsils kooperativa handelsförenings nyuppförda affärshus i Sällsjö.

Kerstin Johansson i Sve, Sällsjö, har berättat att skolbarnen hade stor respekt för lärarinnan Anna Eriksson. Frökentiteln användes inte, hon var noga med att kallas för lärarinna. När det var dags för gymnastik sattes skolbänkarna mot väggen och barnen anmodades att göra "armar uppåt sträck och höfter fäst". Psalmverser skulle läras utantill. Varje morgon lästes Fader Vår och vid skol-dagens slut Herren välsigne oss. I ett hörn stod en järnkamin och en vedlåda. I den vässades pennorna. Skolgången varade i sex år.

Småskollärarinnor var Elisabeth Norin, Stina Olsson, Thora Mohlin och Anna Ringnér. Folkskollärarinnor var Hilda Rundkvist, Ingrid Ocklind, Brita Högström och Anna Eriksson.

Folkskollärare var Emil Höglin, Wilhelm Mårtensson, Daniel Wiklund och Per Söderblom. Utöver dessa tillkom ganska ofta vikarierande lärare och lärarinnor, ibland hela under hela terminer.

Ett fåtal av lärarinnorna var gifta. Särskilt för småskollärarinnorna betraktades yrket som ett kall med låg lön och primitivt boende. Lärarna däremot bildade för det mesta familj. Småskolläraryrket köpte 1913 Mörsils första prästgård Brinkeboda i Bye och inrättade där ett vilo- och sommarhem för pensionerade småskollärarinnor.

En mörk natt någon gång på 1940-talet bytte ett par av byns unga män ut texten Brinkeboda på vilohemmets skylt mot texten "Nuckebo". Tilltaget vållade stor uppståndelse bland de styrande med beklaganden över tidens vanartiga ungdomar.

Skolaga som uppfostringsmetod var allmänt accepterad av såväl lärare och lärarinnor som föräldrar. Det fanns ett rikligt sortiment av bestraffningar. Utöver den kroppsliga bestraffningen som kunde bestå av hårluggar, tag i örat, örfilar och rapp över fingrarna med pekpinne eller linjal fanns utvisning ur skolsalen till kapprummet, skamvrån i ett hörn bakom skolbänkarna och skammen att stå bredvid lärarinnan med ansiktet vänt mot skolbänkarna att tillgå.

Lärarinnan Anna Ringnér i Upplandskolan var ganska sträng har Nisse Strandberg i Kvarnsve berättat. När han och hans kamrater bestraffades tillsades de att lägga upp händerna på bänkklocket varefter hon klippte till dem med sin linjal. Än värre gick det för Nisse och en kamrat när de uttryckte önskemål om att få ligga med lärarinnan. Flickorna skvallrade och Nisse och kamraten fick som straff stå i skamvrån.

En lärare med omtalat hårda nypor var folkskolläraren Wilhelm Mårtensson i Ocke skola. Rolf Berglund har berättat att "Det inte skolbarnen lärde sig av Mårtensson, det slog han in i skallen på dem!". Mårtensson tutade vetande i cirka 250 mer eller mindre odygdiga ungar i Ocke under 31 års tjänst. Han var känd för sin unika metallslöjdsundervisning.

Omöjliga skolgossar sändes av barnavårdsnämnden till åkerbrukskolonin Hall utanför Södertälje där de skulle återföras till gudsfruktan, arbetsamhet och goda seder.

Det var jobbigt för barnen att pulsa fram i djup snö på oplogade vägar till Kyrkskolan i Bye från Uppland, Ocke, Äggfors och från de avsides belägna torpen. Gurli Larsson, Äggfors, (gift Wikander) har berättat att hon började i tredje klass 1939. I sällskap med sina skolkamrater Britt Lindgren och Sally Bergman traskade hon den långa vägen, 3½ km, till skolan med sin väska fylld med skolböcker, en flaska mjölk och ett par smörgåsar. En tjock strumpa om mjölkflaskan vintertid hindrade mjölken från att frysa. Efter det att hennes far Edvin Larsson köpt och rustat upp en gammal damcykel blev det roligare för henne att ta sig till skolan.

Gustaf Bertilsson i Uppland har berättat att han mestadels gick till Kyrkskolan vintern 1944/45 men ibland åkte han med skolbilen eller tolkade på skidor efter skolbilen som var ägd av hotellägaren Eklund i Sällsjö men chauffören hette Gunnar Mörk. Bilen var avsedd att skjutsa hotellgäster med skjutsade också skolbarn från Uppland, Sällsjö och Nybyn till Kyrkskolan. Skolbilen var av fabrikat Studebaker och hade sitt gengasaggregat framtill på kylaren.

På morgonen fredagen den 1 september 1939 började tyska armén bombardera polska städer. Andra världskriget bröt ut.

Dagen därpå ringde mörsils kyrkklockor i tre timmar för mobilisering. Ett sextiotal av mörsils gamla landstormsmän bildade omedelbart ett lokalförsvaret med kaptenen, bankdirektör Isidor Nordell och fänriken, snickerifabrikören Axel Leffler i spetsen. Efter en kort tid ombildades den uniformerade gruppen till Mörsils hemvärn med vaktmästaren på Mörsils sanatorium, Sven Olsson, som hemvärnschef.

Skolbarnen kom under de påföljande sex krigsåren att präglas av ett liv i två vitt skilda världar, dels i den fridfulla värld som skolan erbjöd och dels i det dagliga umgänget med den krigiska värld som omgav dem utom skoltid. Med alla sina soldater, befästningar och förråd kunde Mörsil liknas vid ett enda stort här-läger.

Trots att barnen dagligen umgicks med soldater komna från många av landets regementen och Mörsils hemvärnsmän och lottorna samt hade närkontakt med deras vapen och övrig krigsutrustning pratades inte mycket i skolan eller hemmavid om det fruktansvärda krig som pågick i grannländerna Finland och Norge, i Europa och världen i övrigt och inte heller om krigets hemska konsekvenser.

De föräldrar som hade radio eller dagstidning var föga medelsamma och och lärare och lärarinnor höll sig enbart till sina gamla undervisningsscheman. Deras tystnad hade säkert sin grund i att Sveriges regering hemligstämplade allt som rörde försvaret och kriget och att den drev en kampanj mot ryktesspridning med en symbol på en blågulrandig tiger med texten "En svensk tiger."

En av krigets konsekvenser var de finska flyktingvågor som nådde Mörsil i början på kriget som en följd av det finsk-ryska kriget och vid krigsslutet som en följd av det s.k. Lapplandskriget mellan tyskar och finnar. Från Lapplandskriget kom ett sextiotal finska tuberkulossjuka flyktingar, de flesta barn, som vårdades av Landstinget på mörsils gamla sanatorieområde under två års tid 1944-45. 16 av dem avled och gravsattes på Mörsils östra kyrkogård.

Särskilt bondgårdarna tog hand om de finska krigsbarnen. 10-åriga Airi Pokkinen från Karelen som tagits om hand av bankdirektören Isidor Nordell och hans maka Adela gick i Mörsils folkskola. Efter den tyska ockupationen av Norge kom många norska flyktingar till Mörsil.

Airi Pokkinens skolgång i Mörsil var nog ett undantag. Språkförbistringen var stor och det fanns dessutom finska föräldrar som förbjudit sina barn att lära sig svenska. Sirka Miettinen, 8 år, var ett av dem. Hon kunde bara två för en svensk begripliga ramsor: "Inte tala svensk" och "Satan an Molotoff".

Barnen lärde sig redan från början det naturliga i att leva under knapphetens stjärna med ständig ransonering på mat och förnödenheter. Familjeförsörjarna var inkallade långa tider. Mödrarna fick långa tider ensamma den svåra uppgiften att uppfostra barnen. Några pengar till nöjen fanns inte med en veckopeng på 25 öre.

Min skolgång började hösten 1940. Vi var 16 lärjungar som skulle undervisas av Tora Mohlin. Småskolan omgärdades av Prästgården och Östra kyrkogården i söder och av Daniel Bixos bondgård med silverrävsfarm i norr. Närmaste grannar i öster var kamreraren på Mörsils sanatorium, riksgreven Valdemar von Trampe och smeden Erik Wigg.

Silverrävarna fick på inga villkor störas för då kunde de dyra djuren bita ihjäl sina valpar fick vi höra.

Det dröjde inte länge förrän jag inlät mig i brottningsmatcher på skolgården för att mäta mina krafter med pojkarna i 2:a klass. Det låg mycket prestige i att gå segrande ur striden inför påhejande flickor och pojkar. När lärarinnan kallade till lektion med den bastanta ringklockan rullade jag runt i gårdsgruset fullt upptagen med att besegra en antagonist.

Mobbning av veliga pojkar var vanligt förekommande. Yngve från Äggfors sprang gråtande efter sina plågoandar och försökte sparka dem när de retade honom med tillropet "Rödtoppen Långben!"

Sivert från Äggfors mobbades för att han luktade illa. Han agades svårt av sin styvfar i hemmet och kunde inte reglera tarmen. Tora Mohlin uppsökte styvfadern och bad honom sluta med misshandeln.

Bertil från södra sidan av älven var ovan att umgås med andra barn och knuffades undan p.g.a. sin blyghet. Han löste detta problem på ett närmast mirakulöst sätt. Han fick ett träningsredskap för armarna av sin far Maurentius, en s.k. "Kungsfjäder". Bertil tillvann sig snart respekt p.g.a. sin otroliga armstyrka.

En flicka som bodde på södra sidan av älven bar ständigt på en gammal unika-box och var helt tyst. Hon sade ingenting. Det blev hennes öde. En dag kom distriktssköterskan till skolan och for iväg med flickan till anstalten Furuhagen i Bräcke.

Hans-Elis Stenberg, chaufför vid Olle Robbes bryggeri tyckte att jag var en liten parvel och kallade mig därför Putte. Namnet spred sig bland mina skolkamrater som kallade mig Putte under hela min skoltid.

Efter ett besök av en skolinspektör fick vi trava upp våra skolbänkar efter väggar och utan klädbyte göra armar uppåt sträck och höfter fäst på den skapade utrymmet.

Umgänget med militärer var en daglig företeelse. Småskolans övervåning, Godtemplarlokalen, användes tidvis som logement för militärer och hemvärnsmän.

Vi blev ögonvittnen till ett dramatiskt livräddningsförsök på skolgården. Det var föraren av en militärlastbil som på vägen vid skolan blev medvetlös av koloxidförgiftning från gengasaggregatet. Jag glömmer aldrig synen av de svettiga männen som avlöste varandra sittande gränsle över föraren och förgäves försökte få liv i honom med tryckningar mot hans bröst efter ett upprepat räkneschema...etthundraett, etthundratvå och etthundratre ... etthundraett ...

Vi hade åtskilliga lovdagar. Skurlov den dag skollokalerna skurades rena från golv till tak. Lingonlov med efterlängtnad bärplockning tillsammans med familjen. Skogsplanteringslov då vi utrustade med hackgräv och fröpåse hjälpte en bonde att plantera skog. Som tack för hjälpen fick vi mjölk av bonden. En utflykt till Nybyn för att beskåda de nybyggda torpen där fick vi också göra.

Skoldagen som började kl. 9 inleddes med psalmsång till lärarinnans orgelspel. Texten till en ofta återkommande psalm började: "Den klara sol går åter opp, jag tackar dig min Gud för kraft och mod och nyfött hopp, jag höjer glädjens ljud".

Krigsvintrarna var mycket kalla. Vi fick stanna hemma några dagar på grund av kylan. Frånvaron redovisades i betyget som naturhinder.

De skickliga rutinerade lärarinnorna Elisabeth Norin och Tora Mohlin undervisade i kristendomskunskap, tal- och läsövningar, skrivning och språklära, välskrivning, räkning och geometri, det ovanliga ämnet hembygdsundervisning, arbetsövningar, teckning, sång och gymnastik med lek och idrott.

Hela 7 betygsgrader fanns med beteckningarna A, a, AB, Ba, B, BC och C. Tilläggsbetyg fanns i form av plus- eller minustecken framför betygsgraderna AB, Ba och B.

Ba var det högsta betyg som utdelades av Tora Mohlin. Särskilda vitsord vitsord fanns för Uppförande och Ordning. För Uppförande erhöll i regel alla elever stort A. Betyget B i ordning kunde förekomma vilket betraktades som ett sänkt sedebetyg.

Betygen utdelades på examensdagen som påbörjades i skolsalen och avslutades gemensamt med alla klasser i både små- och storskolan i kyrkan med sedvanlig psalmsång.

Mitt liv utanför skolan var av det vildare slaget vilket medförde att min mor gjorde mig sällskap till skolan ett par gånger för att inför lärare och elever förklara mitt utseende och beteende. Jag kan inte ha sett vacker ut den gången jag fått ansiktet svårt sargat av metallsplitter från en exploderande dynamitknallhatt.

Lärarinnan Elisabeth Norin hade sträng disciplin och använde sig av örfilar som bestraffningsmedel. Tora Mohlin använde ingen kroppslig bestraffning men förvisade elever till skamvrån eller kapprummet .

En pojke hittade en enkrona på skolgården utan att meddela sitt fynd till lärarinnan Norin. För detta bestraffades han med en örfil av det grövre slaget som sitter kvar i hans minne än i dag. En enkrona var en förmögenhet i den åldern när man kunde köpa en kola för ett öre.

Flickorna agades inte. Bland dem fanns klassens ljus. Prästens Gunnel och veterinärens Karin var duktigast. De flyttades efter 1:a klass direkt till Storskolans 3:e klass.

Det var nog egentligen att göra dem en björntjänst eftersom de på så sätt blev för unga och oerfarna när högre studier väntade.

Inskrivningen i klass 3 innebar flytt från Småskolan till Storskolan. Ny lärarinna var Ingrid Ocklind. Hon var ganska sträng mot oss 19 elever men använde sig inte av kroppslig bestraffning. Istället använde hon sig av sänkt sedebetyg, d.v.s. B i ordning. Hon kunde vara långsint därvidlag. Det sänkta betyget kunde följa med till nästa klass.

Den hedervärda fröken Ocklind var kyrkvärd och djupt troende. Kristendoms-kunskap, Palestinakartan och psalmer låg henne förstås varmt om hjärtat liksom evangelierna med Jesu liv och lära. Hon satte låga betyg i kristendoms-kunskap.

Vetskap om himmel och helvete fick jag tidigt. Om jag varit snäll och god skulle jag på yttersta domens dag iklädas vackra kläder och få stiga upp till paradiset. Om jag varit ond och syndat skulle jag utan misskund störtas ner till djävlarne i det brinnande helvetet.

Jag förundrades över fröken Ocklinds gudfruktighet. Hon bjöd in klassen till sin bostad i skolan vid ett tillfälle. Det var mycket högtidligt. Hon visade oss ett fotografi på ett stort lövrikt träd på en slätt. Hon sade till oss att titta noggrant på trädet så skulle vi få se ett under. Jag tittade intensivt på trädet och efter en stund kunde jag skönja ett asketiskt mansansikte i lövverket. Det är Jesus förklarade fröken Ocklind som på detta sätt visade sig för en fotograf i Australien. Fotografen hade upptäckt Jesus först när han framkallat fotot.

Fröken Ocklind kallade fram mig till orgeln för att höra efter om min röst räckte till för att delta i sänglektionerna. Jag anmodades att sjunga tonen a varefter hon skakade på huvudet och mitt BC i sång byttes ut mot ett streck i skolbe-tyget.

Hur det kom sig att jag på en julfest i gymnastiksalen på Rödskolan utklädd till Lille John Blund med paraply, sittande på en sängkant med den leende Mona Persson från Krångede pampasområde i sängen, framförde både "Lille John Blund med sitt paraply, sov nu mitt gull" och "Midnatt råder, tyst det är i husen" inför stor publik, är gåtfullt.

Stor uppståndelse blev det en morgon när vi elever i 3:e och 4:e klass skulle marschera in från kapprummet till respektive skolsalar. Sivert från Äggfors bråkade med en kamrat. När fröken Hilda Rundkvist handgripligen skulle tillrättavisa honom knuffade han omkull henne. Hon föll bakåt och slog huvudet i ett väggelement varvid blodvite uppstod. Skrikande Emil, Emil kallade hon på överläraren Emil Höglin för att få hjälp. Det kunde vara riskabelt att tillämpa skolaga för både lärarinnor och lärare.

I 4:e klass tillkom tre nya ämnen på skolschemat, geografi, naturlära och historia. En ny positiv fas tillkom därtill i mitt skolliv. Min far John inköpte en splitterny röd pojkcykel till mig. Cykeln gav mig toppstatus i umgänget med mina skolkamrater.

Mitt intresse för skolans bibliotek ökade och jag kom in äventyrens värld genom att läsa En världsomsegling under havet, Robinson Crouse, De tre musketörerna, Greven av Monte Cristo, Lilleputtarna, Skriet från vildmarken, Moby Dick, Djungelboken och Fänrik Ståls sägner. För att inte säga alla indian-tomtar och troll- och djurböcker som jag frossade i. Mina idoler var Sven Dufva, Buffalo Bill, Texas Jack och Hjortfot.

1944 var det dags för mig att flyttas upp till 5:e klass. Det skall sägas att även om disciplinen varit sträng hos lärarinnorna så var de duktiga på att förmedla kunskaper trots stora klasser "Rödskolan" väntade med 5:e och 6:e klass i gemensam skolsal. Vi var tillsammans 31 elever. Många nya skolbarn hade tillkommit. Mörsils kraftverkbygge drog till sig flera utsocknes familjer. Den rutinerade och joviale överläraren Emil Höglin fick en svårhanterlig elevskara på halsen. B i ordning för båda klasserna två läsår i rad tyder härpå.

Överläraren Emil Höglin var vida berömd som sällskapsmänniska, känd för sin vältalighet, sin humor och sitt goda humör. I avskräckningssyfte visade han oss färgbilder på skrumplevrar och sotfärgade lungor och anmodades oss att avstå från alkohol och nikotin. De flesta av oss tog dock tyvärr inte alltför allvarligt på hans förmaningar. Måhända var en av orsakerna därtill att han själv inte levde som han lärde utan sågs ständigt blossande på en stor cigarr. Dessutom kände vi till att han gärna svingade en bägare i glada vänners lag.

Det var som sagt svårt att hålla denna blandning av ättlingar till bönder, småbrukare, köpmän, träsliperi- och anläggningsarbetare i schack. Emil visste emellertid hur en slipsten skulle dras. Besvikna kunde vi konstatera att han inte rörde min när vi lagt häftstift på hans kateder. Han bara log när stora världskartan lossnade och med ett brak föll ned. Klister på de vita orgeltangenterna bekom honom inte och våra pappersflygplan som flög med meddelanden kors och tvärs i skolsalen ignorerade han.

Sömn och ouppmärksamhet tolererade han dock inte. Det kunde medföra ett rapp på fingrarna av hans pekpinne. Syndaren utvisades därtill omgående till kapprummet i avvaktan på nåd tills nästa lektionstimme. De flesta gamla skolgossar minns säkert Höglins favorituttryck mot bråkiga elever: "Jag skall klippa till dig så skjortan blir tom!".

Jag tillbringade åtminstone två- om inte flera lektionstimmar utvisad till kapprummet. Jag minns att Sten-Pelle från Äggfors spillde bläck i min lärobok. Jag hämnades reflexivt genom att trycka en klump vitklisters mot hans ansikte. När Höglin skulle bestraffa mig med en örfil satte jag flinkt upp bänkklocket som skydd. Höglin slog handen i bänkklocket och grimaserande av smärta tog han tag i min kalufs och drog ut mig till kapprummet.

En annan gång var jag upptagen med något i skolbänken och hörde inte när Höglin påkallade min uppmärksamhet. Han kom rusande mellan bänkraderna och slog igen mitt bänkklock med full kraft. Det blev en dubbelt smärtsam upplevelse för mig som fick fingrarna i kläm och förvisning till kapprummet.

Det var en härlig stämning i skolan vid våravslutningen 9 juni 1945 med fred i Europa efter 6 år i krig. Nyklippt med vattenkammat hår, sidbena och iförd mina bästa kläder upplevde jag skolavslutningarna med en blandning av nervositet och lättnad. Lärare, skolfröknar, skolbarn med sina föräldrar och övrig släkt samlades i skolsalen. Alla var nervösa inför examensfrågorna. Många resignerade suckar kunde höras från åhörarbänkarna från föräldrar som inte kunde begripa varför deras begåvade barn helt plötsligt blivit alldeles tomma i huvudet.

Lärarna och skolfröknarna ville ju emellertid visa att de skött sitt värv med bravur och barnen ville ju inte skämma ut sig och familjen. Lärarna och skolfröknarna gav därför villigt all tänkbar hjälp till de elever som stakade sig varför det hela slutade till allas belåtenhet och hela sällskapet kunde klämma i med "Den blomstertid nu kommer!".

Vid skolavslutningen i 6:e klass genomgick den mobbade Sivert från Äggfors en märklig metamorfos som uppmärksammades. Han besvarade alla frågor han fick vid examensförhöret korrekt. Och inte nog med det, han sträckte upp handen och besvarade även de frågor som övriga elever gått bet på. Jag såg att lärarna var inbegripna i en livlig diskussion med hans anhöriga förmodligen över överraskade av att Sivert framstod som klassens ljus

Ämnet gymnastik med lek och idrott var omtyckt av alla. Redskapen i gymnastiksalen användes flitigt. Friluftsdagarna på närbelägna Römmen var efterlängttade. Där fanns löparbana, längdhoppsgrop och höjdhoppställning. Erling Johansson från Granbo i Åsanbacken var överlägset snabbast på 60 meter löpning och den kraftige Olle Strandberg från Strandgården var mästare i slungbollskastningen på ängen norr om kyrkan. Skolgårdens lutning ner mot landsvägen utgjorde inget hinder för den brännboll som spelades på skolgården.

Scoutrörelsen var nära knuten till församlingen och skolan. Prästfamiljerna var givna ledare för rörelsen. Mellan 1932 och 1944 kyrkoherde Nils Westin med hustrun Alice och barnen Christer och Gunnel. Efter dem kom komminister Arne Lindström med hustrun Kerstin. Kerstin var stiftare och första kårchef för flickscouterna 1945. Scouterna var uppdelade på en mängd patruller med patrullchefer. Patrullerna hade djur och fågelnamn som Björnen, Hjorten, Ekorren, Falken och Anden.

När jag började i klass 7 på hösten 1946 var vi 21 elever i klassen. Några av mina skolkamrater i 6:e klass hade gått vidare till högre studier i Undersåkers kommunala mellanskola i Järpen.

Vår lärare, den skicklige och eleganta kantorn, trebarnsfadern och folkskolläraren Per Söderblom skrämde oss en morgon när vi stod upp i bänkarna under psalmsången. Sten-Pelle från Äggfors bråkade med sin bänkkamrat och blev tillrättavisad av Söderblom som dessutom sade till "Sten-Pelle" att inte se så uppkäftig ut. Sten-Pelle svarade näsvist att han inte kunde rå för hur han såg ut.

Söderblom blev arg över det ohövlige svaret. Han gick fram till Sten-Pelle och gav honom en örfil. Denne sträckte trotsigt på sig och såg än uppkäftigare ut vilket renderade honom ytterligare örfilar. När blodet började skvätta ur Sten-Pelles näsa blev han rädd och sprang ut ur skolsalen. Söderblom låtsades inför oss förskräckta elever som om ingenting hänt.

När nästa lektionstimme började kände jag på mig att något skulle hända. Och det gjorde det med besked. Dörren till skolsalen slängdes upp och in kom en mansperson iförd smutsiga arbetskläder. Han sprang utan att säga något fram till katedern; tog tag i Söderblom och ryckte med sig denne ut ur skolsalen och smällde igen dörren. Höga röster hördes i kapprummet varefter det smäll till i entrédörren och allt blev chockartat tyst.

Jag längtade efter sista lektionstimmen på lördagarna. Söderblom läste då ett kapitel ur någon spännande äventyrsberättelse eller deklamerade berömda dikter. Jag glömmer aldrig när han deklamerade dikten "Hjältarna" av Karl Asplund 1919. Dikten handlar om en överlastad livbåt vid passagerarfartyget Titanics undergång 1912. Jag satt med alla sinnen på helspänn när Söderblom med hög röst gång på gång utropade "Några måste lämna båten!"

Kommunal skollunch infördes denna termin. Matbespisningen var belägen i godtemplarlokalen på Småskolans övre våning. Kostnaden för föräldrarna var 25 öre per måltid. Från Storskolan gick vi i prydlig formering, två och två i kolonn, efter allmänna landsvägen 1½ km varefter följde ytterligare en ½ km marsch efter gamla landsvägen till Småskolan.

Det var härligt att få äta varm mat. Återgången till Storskolan var fri. De barn som försetts med några småmynt av sina föräldrar passade på att besöka lanthandlaren "Lasse på bua" och gjorde oss andra avundsjuka med sina karamellpåsar.

190 elever utspisades på tre ställen, i Bye, Ocke och Sällsjö. I Bye utspisades 150 elever. Småskolebarnen åt först och därefter kom folkskoleklasserna kl. 11.30. Föreståndarinna var fru Lilly Lundkvist med hjälp av assistenten fru Lövström. På menyn stod varje dag smörgåsar med olika pålägg, ost eller medvurst och en mugg med mjölk.

Huvudrätterna kunde vara: Måndag: Havregrynsgröt och mjölk. Tisdag: Köttfärs och potatis med sås och mjölkchoklad. Onsdag: Havremustvälling med plommon. Torsdag: Grönsakssoppa. Fredag: Pölsa, potatis och rödbetor. Lördag: Fruktkräm och mjölk.

Kosten synes ha varit ganska mager med dagens mått mätt men på den tiden var den fullt tillräcklig och för åtskilliga elever var den bättre än den de fick hemma. Huvudrätterna byttes ut veckovis och samma rätter återkom var fjortonde dag. Favoriträtten var pannkaka med sylt. Denna rätt var jobbig att tillaga varför den inte återkom så ofta. Den mest hatade rätten var nog bruna bönor. Den var tillagad med hjälp av potatismjöl vilket fick rätten att se mycket oaptitlig ut. Några barn kväljdes och kunde helt enkelt inte svälja de klistriga och snoriga bönorna.

Det kunde bli stojigt när 100 barn intog sin skollunch. Det förväntades från lärarhåll att barnen skulle låta maten tysta mun. När så inte var fallet sade lärarna ifrån. När Söderblom inte åttlyddes en skollunch rann sinnet på honom. Han rusade på en pojke som pratade med en kamrat. Med ett stryptag runt halsen på den stackars pojken lyfte han upp denne från bänken och ruskade om honom. Det blev dödstyst. Det enda ljud som hördes var pojkens kippande efter andan.

En annan lika lång marsch som till matbespisningen företogs de gånger vi badade i det nyuppförda Mörsils badhus vid norra brofästet. Badhuset var öppet för damerna på fredagarna och för herrar på lördagarna. Badhusets nedre våning inrymde bastu och duschar samt separat badrum för damer och herrar. På övre våningen hade baderskan Ingeborg Borg sin bostad. Den snälla baderskans argusögon undgick ingen. Att pinka i skydd av duschningen gick inte för sig. Då fick syndaren omgående en åthutning. Badhuset revs 1949 när dammluckorna vid Mörsils kraftverk stängdes.

Jag gick och läste för Arne Lindström. Litet ängsliga var både vi konfirmander och våra föräldrar för att vi vid konfirmationen inte skulle kunna svara på prästens frågor till oss om våra kristendomskunskaper. När vi stod på kyrktrappan tillsammans med prästen för fotografering kände vi pojkar oss litet bortkomna i vår första kostym. Scoutkläder gick bra också. Nyklippta med vattenkammat hår stod vi där tagna av den högtidliga stundens allvar. Det lyste om flickorna i sina vackra vita klänningar.

Den 9 juni 1947 var det en gemensam skolavslutning i kyrkan. Skolstyrelsens ordförande Nils Magnus Eliasson uttalade sitt tack till lärarna och premieutdelning förrättades av skolkassören Olof Fredriksson. Därefter följde sång under kantor Per Söderbloms ledning och högtidligheten avslutades med tal av pastor Arne Lindström. Efteråt bjöds samtliga 200 skolbarn på förfriskningar i barnbespisningslokalen.

Det blev en stor dag för mig eftersom jag tilldelades Mörsils hembygdsförenings bokpremie, Mörsils sockenkrönika av Erik Folkwar, med texten: "Bengt-Erik Larsson för visad flit och färdighet under skoltiden" med tillägget: "Det träd skall man ära i vars skugga man sitter!"

10 år därefter hade de gamla skolorna gjort sitt. Mörsils nyuppförda Centralskola i Äggens by tog över undervisningen. Kyrkskolan och Röds skolan revs och lämnade plats för kyrkoförsamlingen att uppföra ett församlingshem.

Klass 5 och 6 i Mörsils folkskola ht 1945. Lärare Per Söderblom.

Övre raden fr. v. 1. Yvonne Nyman 2. Ingrid Hedman 3. Maria Eliasson 4. Airi Pokkinen 5. Sonja Hernerud 6. (bodde i Pensionatet ?) 7. Ulla-Britta Hemlin 8. (Ocke) 9. Gun Dahlund 10. Karin Persson 11. Hulda Åsell 12 Kerstin Sällström 13. Rut Nilsson.

Mellanraden fr. v. 1. Sten Johansson 2. Jörgen Lundkvist 3. Per-Olof Jonsson 4. (Ocke) 5. Axel Martinsson 6. Yngve Larsson 7. Bengt-Erik Larsson 8. Bertil Berglund 9. Love Källberg. 10 Erling Johansson 11. ?

Främre raden fr. v. 1. Hedvig Svensson 2. Gunnel Olofsson 3. Ulla-Britt Johansson 4. Mona Persson 5. Jonas Bertilsson 6. Yngve Ögren 7. ? 8. OlleStrandberg 9. ? 10. Vincent Hålen.

Klass tre vid Mörsils skola läsåret 1945 – 1946

I tredje raden står f v 1. Astrid Humble, 2. Eivor Halstad, 3. Kerstin Nilsson, 4. Elsy Norlin,
5. Greta Larsson, 6. Ruth 7. Britta Eliasson, 8. Gurli Claesson, 9. Ingeborg Persson
I andra raden står: 10 Reidar Hägg, 11. Olle Larsson, 12. Kurt Stolpe, 13. Ture Lindgren,
14. Ove Persson. 15. Jens Hålen.
I främsta raden sitter: 16. Bertil Ocklund, 17. Karl Gustav Dahl, 18. Tord Sköld, 19. John
Jutman, 20. Lennart Östlin, 21. Olof Anders Frisk. Vid katedern sitter Ingrid Ocklind.

K/E

Klass tre i Mörsils skola läsåret 1945 – 1946

Lärare: Maria Eriksson (Ej i bild)

I tredje raden står f v: 1. Taimi ? 2. Mona Liljeberg, 3. Kerstin Svensson, 4. Margreth Wihlberg/Bruhn, 5. Ulla Wahlström, 6. Marianne Wikström, Inger Persson, 7. Inger Persson, 8. Kerstin Claesson, 9. Anita Henriksson (Fjälltorpet), 10. Monica Edman (Thomasson), 11. Maud Wikström

I fjärde raden sitter: 12. Raymond Hägg. 13. Björn Olofsson, 14. Hans Wadelius, 15. Åke Bruhn, 16. Bertil Prydz, 17. Toivo Nilsson, 18. Ove Magnusson, 19. Jan Mattsson, 20. Bengt Olausson

I första raden sitter f v: 21. Gunnar Leffler, 22. Bengt Wadelius, 23. Bertil Fritjofsson, 24. Esbjörn Dumky, 25. Robin Claesson, 26. Siv Seger, 27. Lillemor Nilsson, 28. ?

Åke Bruhn har lånat ut originalbilden/KE

Elever och lärare på Ocke Folkskola år ¹⁹⁴⁸1944, Lärarna är Britt Malander och Simon W Mårtensson.

Övre raden: 1. Herbert Olsson, 2. Göran Groth 3. Kerstin Lindell 4. Inger Fredriksson, 5. Bertil Graff
6. Kerstin Hasselgren, 7. Astrid Ocklind, 8. Yvonne Berglund, 9. Siv Lidström, 10. Karin Thisell, 11. Birgitta Pettersson,
12. Karin Asplund och 13. Gerd Evensson.

Mellanraden: 14. Karin Ocklind, 15. Bengt Bygren, 16. Sonja Nilsson, 17. Maud Melin, 18. Solveig Hasselgren,
19. Astrid Olsson, 20. Ulla-Britt Hägg, 21. Gunborg Näsman, 22. Kurt Lindell, 23. Kerstin Nilsson.

Nedre raden: 24. Tord Larsson, 25. Allan Östlund, 26. Margareta Sonnemark (ej elev) 27. Sune Hasselgren
28. Kjell Sjölander och 29 Kjell Berglund.

Elever i klass ⁷ vid Mörsils skola år 1949
Namnen på elever och lärare framgår av nedanstående förteckning.

Nancy Pettersson har lånat ut bilden.

1. Lennart Östlin *Fr. N.*
2. Reidar Hålén
3. Ingvar Wiklund
4. Reidar Hägg
5. Per Söderblom, lärare
6. Ove Persson
7. Kurt Stolpe
8. Ture Lindgren
9. Karl Gustaf Dahl
10. Eivor Halstad *Fr. N.*
11. Greta Larsson
12. Gullie Claesson
13. Gunnel Johansson
14. Nancy Bengtsson
15. Birgit Nordin *01x84/11.*

**Klass 1 i Bye småskola 1954 – 1955.
Längst bak står lärarinnan Märta Jonsson**

I bakre raden står f v följande elever:

1. Lennart Ullström
2. Urban Persson
3. Gösta Svedlund
4. Bo Jutman
5. Kent Galin
6. Bo Wikström
7. Bruno Svensson
8. Lars Pettersson
9. Bernt Nordenmark
10. Bo Kristoffersson

främre
I bakre raden står f v:

11. Carin Pettersson
12. Ulla-Britt Pettersson
13. Kerstin Hesselgren
14. Inger Svedestedt
15. Gunvor Persson
16. Åsa Jonsson
17. Gunilla Northman
18. Birgit Hemlin
19. Mirja Andersson
20. Astrid Jonsson

Vi har fått låna originalet av Carin Andersson (f Pettersson), Mölndal.

01 X 5/3
KE

KLASS 5 I MÖRSILS SKOLA

Längst bak står läraren Åke Holmberg

I rad 3 står f v: 1. Margreth Whilborg (Bruhn) 2. Inger Persson 3. Marianne Wikström 4. Anita Henriksson 5. Bengt Olausson 6. Bertil Prydz 7. Toivo Nilsson

I rad 2 står på knä f v 8. Ulla Wahlström 9. Esbjörn Dumky 10. Raymond Hägg 11. Bertil Fritjofsson 12. Åke Bruhn 13. Kerstin Svensson 14. Mona Liljeberg

I första raden sitter f v 15. Maud Wikström 16. Kerstin Claesson 17. Siv Seger 18. Lilemor Nilsson 19. Gunnar Leffler 20. Robin Claesson 21. okänd

Det är Åke Bruhn som lånat ut originalet

Klasskamrater läsåret 1954-55 i Mörsil. Klass 4. 1. Sven Erik Johansson 2. Per Gunnar Svensson 3. Bo Rosman 4. Bernt Engström 5. Bo Johansson 6. Alf Svensson 7. Sigrid Leffler 8. Karin Zetterström 9. Anita Jonsson 10. Märit Eliasson 11. Britt-Marie Färnström 12. Ingrid Åhman 13. Yvonne Persson 14. Kristine Hernerud 15. Birgitta Svensson 16. Siv Wikström 17. Majvor Bjursten.

18. Wiweca Olofsson 119. Birgitta Northman 20. Birgitta Indahl 21. Eva Edholm 22. Karin Larsson 23. Mariann Nilsson 24. Inga Svensson 25. Tordis Karlsson 26. Kurt Kristoffersson 27. Tord Örjan Lindholm 28. Jan Erik Mellgren 29. Hans Erik Gisslén 30. Lennart Jansson 31. Lars Erik Liljeberg 32. Kent Hernerud 33. Roger Larsson

Klass 7 i Mörsils skola år 1955 (lärare Carl Holmberg)

I bakre raden står: 1. Sivert Byström 2. Bengt Olausson 3. Kurt Lindell 4. Björn Olofsson
5. Bertil Prydz 6. Ingvar Jacobsson 7. Ove Magnusson 8. Raymond Hägg 9. Esbjörn Dumky
10. Åke Bruhn I främre raden står f v 11. Sonja Thisell 12. Mona Liljeberg 13. Marianne
Wikström 14. Ulla-Britt Hägg 15. Kerstin Svensson 16. Inger Persson 17. Margreth Whilborg
18. Monica Edman/Thomasson 19. Sven Åsén.

Det är Åke Bruhn som lånat ut kortet/KE

Denna bild visar det arbetslag som år 1955 påbörjade uppförandet av Mörsils nya skola.

F v i bild står följande personer:

- 1. Ossian Nordenmark**
- 2. John Jutman**
- 3. Olle Nilsson, Ytterån**
- 4. Jack Hernerud**
- 5. okänd**
- 6. Sture Löfgren**
- 7. Oskar Nilsson, Ocke**
- 8. Torsten Rehn**
- 9. Erik Fernström**
- 10 Tord Sköld**
- 11. Karl Hernerud**

Kortet har vi fått låna av Jack Hernerud.

00 X 2/6
KE

Skolstyrelsens ordförande N M Eliasson lägger första tegelstenen till uppförandet av Mörsils nya skola år 1956.

Av alla intresserade åskådare kan man känna igen följande:

- F v 1. Lars Bring**
- 2. Ingrid Ocklind**
- 3. Isidor Nordell**
- 4. John Pettersson**
- 5. Anna Moe, Mattmar**
- 6. Georg Bergman**
- 7. Gustav Eliasson**
- 8. Olle Strandberg**
- 9. Carl Arvid Zennström**
- 10. Emil Höglin**
- 11. Tage Larsson, Ocke**
- 12. Carl Holmberg**
- 13. Fritjof Fredriksson, Ocke**
- 14. Karl Fredriksson**

Originallet har Jack Hernerud lånat ut.

**00 X 2/7
KE**

Mörsils skolstyrelse med förslag till byggande av ny skola i Mörsil gick mot ett nederlag när frågan behandlades i första omgången i kommunalfullmäktige. Skolstyrelsen hade inköpt tomtmark från Äggen 2:94, ett markområde på 2.5 har. Enligt det skissförslag, som förelåg, skulle skolanläggningen bestå av fyra byggnadskroppar, en huvudbyggnad innehållande sex lärosalar samt småskola, gymnastikhus med simbad och slutligen en byggnad innehållande barnbespisning och skolkök.

När nya mörsilsskolan första gången ventilerades i fullmäktige, beslöts i enlighet med kommunalnämndens förslag att låta ärendet gå tillbaka till skolstyrelsen för ytterligare utredning. Nämnden stödde sig härvidlag på att skolstyrelsen ej hade företagit någon nöjaktig markundersökning på den föreslagna byggnadsplatsen. Kort efter detta beslut överklagades detsamma hos länsstyrelsen, klagandena menade att ett fel blivit begånget vid omröstningsförfarandet i kommunalfullmäktige. Kommunalfullmäktige fick bakläxa av länsstyret och ärendet återgick till fullmäktige för beslut

Man hade således kommit in på 1954. då skolbyggnadsfrågan äntligen klubbades i mörsilfullmäktige. Enigheten om skolbygget var emellertid inte särdeles stor, röstsiffrorna för och emot var 17—17, men skolstyrelsens förslag segrade genom att ordföranden Erik Rejdegård lade sin röst för detsamma. I och med att detta beslut tagits i fullmäktige, spådde skolstyrelsens ordförande Nils Magnus Eliasson att bygget skulle komma igång redan hösten 1954.

Riktigt sannspådd därvidlag blev ej skolstyrelseordföranden. Först under försommaren 1956 fick Nils Magnus tillfälle att lägga den första grundstenen för Mörsils centralskola. Byggnadstiden blev drygt ett år och under sommaren 1957 kunde besiktningssin-

Klart för det stora skolbygget i Mörsil signalerade Mörsils kommunalfullmäktige i mars 1956. Länsarbetsnämnden hade gett igångsättningstillstånd för ett reducerat bygge, d.v.s. för tre byggnadskroppar, nämligen folkskolan, bespisningslokalen och småskolan. Byggnadskostnaden för dessa tre byggnader hade beräknats till 1,3 milj. kronor.

Nils Magnus Eliasson lägger första grundstenen till Mörsils centralskola.

Vid ett sammanträde under mars månad 1957 gick Mörsils kommunalfullmäktige till omröstning angående enhetsskolans placering. Från mattmarhåll hävdades att enhetsskolan skulle placeras i Mattmar och vid den företagna omröstningen gick man helt utanför partigränserna, vilket är rätt så unikt i Mörsils kommunalpolitik. Utgången av omröstningen blev att fullmäktige med 19 röster mot 12 beslutade att enhetsskolan skulle ligga i Mörsil. Anledningen till att mattmarborna hävdade att skolan skulle ligga i Mattmar var att i enhetsskolan skulle även delta kommunerna Alsen och Hallen.

Byggandet av Centralskolan i Mörsil blev mycket dyrare än man från början räknade med. Vid det budgetsammanträde som kommunalfullmäktige höll hösten 1957 hade skolstyrelsen yrkat på ett tilläggsanslag på 550.000 kronor. En skattehöjning var ofrånkomlig men begränsades till 1 krona. Den kommunala utdebiteringen för 1958 fastställdes till 11: — per skattekrona.

Centralskolan i Mörsil skall enligt beslut i fullmäktige förses med ännu en byggnad. Byggnaden skall innehålla lokaler för skol-expedition samt uppehållsrum för elever, som måste vänta på grund av s.k. håltimmar eller skolskjuts. Byggnadskostnaden hade taxerats till 113.000 kronor.

750.000 kronor dyrare än man hade räknat med blev den nya skolan i Mörsil. Byggnadskostnaden redovisades av byggnadskommittén vid ett kommunalfullmäktigesammanträde hösten 1958. Efter sammanträdet följde visning av skolan, ciceroner var rektor Carl Holmberg och byggnadskommitténs ordförande Carl-Arvid Zennström. F. landstingsman Nils Magnus Eliasson gav en historik över skolväsendet inom Mörsils kommun.

Skall kyrkskolan i Mörsil jämnas med marken? Den fråge-

Kyrkskolan i Mörsil skall utan vederlag överlåtas till den kyrkliga församlingen, som har för avsikt att låta uppföra ett församlingshem, efter det att skolbyggnaden rivits. Ett anbud lydande på 5.500 kronor hade inkommit gällande skolan i Tossberg. Kommunalfullmäktige ansåg anbudssumman alltför liten och avslög försäljning.

Mörsils kommun har bekymmer med sina många skollokaler som står oanvända i nådens år 1962. Kommunalfullmäktige har tillsatt en kommitté, som fått i uppdrag att göra en utredning och förslag till åtgärder. Gamla skolan i Uppland har stått oanvänd under många år och föreslås bli erbjuden som gåva till byn ifråga. Beträffande Bye skola bör den, enligt kommitterade, få stå kvar ännu ett tag för nyttjande av de bostäder som inryms i skolbyggnaden. Förslag förelåg om att ge småskolan i Bye till ortens IOGT-loge, men kommitterade var inte med på noterna utan föreslog en utredning om viss upprustning före ett eventuellt erbjudande till logen Jämtlandsbanéret. Ocke skola skall tills vidare stå kvar, säger utredarna och samma är förhållandet med skolan i Kvitsle. Skolan i Mattmar, alltså den äldre, skall utbjudas till försäljning, likaså skolan i Tossberg.

Mörsils centralskola.

»Fäbodvallen»

Kommunalmannen Abdon Taflin myntade på sin tid ett uttryck som därefter ofta nog citerades. När förslaget om den nya skolanläggningen i Mörsil dryftades i kommunala sammanhang råkade han nämligen på att kalla skissförslaget för ritningar till en fäbodvall. När Centralskolan stod färdig att tas i bruk hösten 1957 befanns emellertid bygget kunna betecknas som landets förnämligaste fäbodvall. När skolbygget under vårvintern 1958 visades för Mörsils kommunalfullmäktige redovisades den totala byggnadskostnaden som då stigit till 2,6 miljoner kronor.

1. Majvor Bjursten 2. Tordis Karlsson 3. Anita Jonsson 4. Karin Larsson 5. Märit Eliasson 6. Siv Wikström 7. Wiweca Olofsson 8. Birgitta Northman 9. Birgitta Svensson 10. Karin Zetterström 11. Kristine Hernerud 12. Inga Svensson 13. Sigröd Leffler 14. Britt-Marie Färnström 15. Mariann Nilsson 16. Ingrid Åhman.

Magister Höglin frivs ufomordentligt bra tillsammans med sina unga adepter — och har gjort så i över 40 år. De tre är Rolf Hægerström, Bertil By och Arne Dahl.

VINTERVARDAG I MÖRSILSKOLA

Skolbyggnadskommitténs ordf. Carl-Arvid Zennström diskuterar en ritningsdetalj med verk. Olle Westlund. I bakgrunden den nya skolan med grönt kakel beklädda simbassängen.

I huvudbyggnaden residerar i första hand överlärare Carl Holmberg, som där har sitt ämbetsrum, d.v.s. överlärareexpeditionen. Han undervisar i sjunde klassen, där han under vissa dagar assisteras av magister Emil Höglin. Den sistnämnde har även hand om skolbiblioteket, som i och med den nya skolan fått ett förnämligt biblioteksrum. Biblioteket omfattar inte mindre än 2.000 band, vilket får betecknas som en hög siffra i jämförelse med skolformen.

Övriga lärare i folkskolan är kantor Alex Dryselius, samt folk-skollärarinnorna Ingrid Ocklind, Hilda Rundqvist och Eva Hedström. I katedern i de två små salarna finner vi Maria Eriksson och Märta Jonsson. Om vi slutligen beger oss av till pojknarnas slöjdsal träffar vi slöjdlärare Uno Jonsson och lä-

rarinnan Ann

undervisninge

Tre damer

som behövs f

barn är Lill

Lövström och

Dessa matma

sitt förfogande

och modernas

som går att f

ningskök. Oc

nämner att sko

ter Bixo är de

ler allt tillrä

mörsilsskolans

har vi med et

gått igenom de

talar om. Inte

Det kanske

har vi emellert

Det gäller den

kroppen i »sko

håller gymnast

som i dagarna

digställande. Gy

20 meter lång c

tande golv. B

samt en simbas

12,5x8 meter är

färdiga och v

Westlund omtal

vara fixat under

månad. Bland

bråte skyttade v

kommitténs or

Carl-Arvid Zenn

förtror oss att

Vid det här laget vet säkert de flesta att Mörsil hell nogligen fått sin länge väntade »nyskola» färdig. Plottref med de många, och i de flesta fall, kalla och dragiga skollakerna har fallit bort och man har nu under en termin provat

Klass 2 på Mörsils skola år 1958-59.

Klass 2 på Mörsils skola år 1958-1959.

Lärarinna: Anna Eriksson, Sällsjö, Mörsil.

Elever:

**Övre raden fr. v. 1. Ann-Christine Berg 2. Rut Olsson 3. Eva Nilsson
4. Louise Örevall 5. Karin Strandberg 6. Wibeke
Hägerström 7. Ulla Svedestedt 8. Eva Larsson.**

**Mellanr. fr. v. 9. Stefan Hägglund 10. Jan-Erik Prestberg 11. Ste
Björkander 12. Ronny Gahlin 13. Arne Andersson**

**Nedre r. fr. v. 14. Conny Hernerud 15. Lennart Hansson 16 Nils-E
Olofsson 17. Thomas Persson 18. Örjan Pettersson
19. Jan Söreng 20. Reine Hålen 21. Lars-Erik Ho**

KE

Elever i klass 7, Mörsils Centralskola 1972

1. Karin Önerud, lärare
2. Kristine Hägglöf
3. Monika Larsson
4. Astrid Näsberg
5. Anneli Berglund
6. Gun-Britt Sundin
7. Mikaela Birgersdotter
8. Yvonne Edlund
9. Hans-Gunnar Lindholm

10. Roger Hemmingsson
11. Christer Evensson
12. Ronny Hernerud
13. Kerstin Eriksson
14. Carina Hemmingsson
15. Björn Pettersson
16. Lars-Olof Backström
17. Gunnar Lundberg
18. Kerstin Johansson

01 x 55/4
LE

I rad 3 står:

1. Carina Northman
2. Susanne Stenkvisst
3. Karin Bertilsson
4. Maria Johansson
5. Håkan Engelin
6. Rolf Henriksson
7. Anna Karin Johansson
8. Carina Lundkvist
9. Carina Danielsson
10. Katarina Bertilsson
11. Anneli Danielsson

I rad 2 står:

12. Susanne Hagelin
13. Cecilia Berglund
14. Toni Östling
15. Lars Boström
16. Ove Eriksson
17. Ulf Mårtensson
18. Mats Olsson
19. Lars Lindell
20. Sven Olof Larsson
21. Lena Nilsson
22. Gun Sjöström

1 rad 1 står:

23. Laila Jonsson
24. Berit Mannby
25. Peter Bring
26. Karin Önerud, lärare
27. Anita Berglin, lärare
28. Linnea Bergman, lärare
29. Sixten Blom, lärare
30. Thorbjörn Andersson
31. Monika Lind

1981 års avgångsklass har återförenats 10 år efter examensdagen och ses här samlade framför skolans entré

01 X 84/3
KE

Sixten Blom har lånat ut originalet.

Bilden visar de elever som år 1988 återförenades efter sin examen 1978 vid Mörsils Centralskola.

F v står 1. Ingvar Häggman, 2. Håkan Antonsson, 3. Leif Geira, 4. Bertil Larsson, 5. Örjan Eriksson, 6. Mats Nilsson, 7. Thomas Danielsson, 8. Björn Nyqvist, 9. Staffan Pettersson, 10. Thomas Höglund, 11. Urban Eriksson, 12. Tommy Hallström, 13. Fredrik Lidén, 14. Ingegärd Carlsson, 15. Stig Fernström. 16. Cecilia Fredriksson, 17. Anders Karlsson, 18. Jan Edlund. 19. Håkan Engberg.

I främre raden sitter: 20. Sonen till Berit och Leif Geira. 21. Berit Westvall-Geira, 22. Staffan Mårtensson, 23. Anneli Rhodin, 24. Gunnel Olausson, 25. Inger Näsberg, 26. Karin Larsson, 27. Åsa Hamström-Holstein, 28. Elisabeth Pettersson, 29. Tina Svensson, 30. Maria Moe, 31. Lena Persson.

Klass 6 vid Mörsils Centralskola år 1979.

I rad tre står f v:

- 1. Karin Hedman, lärare**
- 2. Anna Gundersson**
- 3. Jan Lindell**
- 4. Karl-Gunnar Hedström**
- 5. Mats Wiklund**
- 6. Tomas Bring**
- 7. Jan Olsson**
- 8. Ulf Carlsten**

I andra raden sitter f v:

- 9. Håkan Waldeblad**
- 10. Renée Sundin**
- 11. Carina Blom**
- 12. Björn Mannby**
- 13. Clas-Åke ("Coco") Andersson**
- 14. Christer Ström**

I första raden sitter f v:

- 15. Magnus Evensson**
- 16. Kent Hasselgren**
- 17. Helena Jacobsson**
- 18. Katarina Bring**
- 19. Anna-Karin Svensson**

Magnus Evensson har lånat ut
klasskortet.

01 X 99/7

KE

Klass 7 A i Mörsils centralskola läsåret 1981 -1982

I bakre raden står f v: 1. Annica Löfgren, 2. Maria Bixo, 3. Frans Nilsson, 4. Pierre Notelid, 5. Magnus Olofsson, 6. Lennart Wasell, 7. Kent Lundgren, 8. Sixten Blom, lärare.

I främre raden sitter f v: 9. Jan-Erik Persson, 10. Mikael Jonsson, 11. Göran Landén, 12. Jens Comén, 13. Anders Hasselgren och 14. Kjell Bergqvist.

Sixten Blom har lånat ut kortet till föreningen.

01 X 85/2, KE

Klass 7 i Mörsils Centralskola år 1985/86

Längst bak:

- 1 Bengt Bergebo, lärare
2. Olle Olofsson
3. Anna Boström
4. Tina Svensson
5. Anders Andersson
6. Cecilia Persson
7. Karl Dumky
8. Carina Leffler
9. Sixten Blom, lärare

Rad 3.

10. Gabriella Fredriksson
11. Peter Hallberg
12. Björn Jansson
13. Urban Erlandsson
14. Torbjörn Nordin
15. Fredrik Eliasson

Rad 2.

16. Janina Östling
17. Mikael Björnfot
18. Marina Engström
19. Anders Olofsson
20. Leif Waldeblad
21. Gabriella Göransson

Rad 1

22. Tomas Holmgren
23. Kim Nordensköld
24. Niklas Konstenius
25. Torbjörn Olsson

Sixten Blom har lånat ut originalbilden.

01 X 85/8

LT 22 nov. 1986

□ Så här stilig var klass tre i Mörsil på sin "gammaldagsdag". Foto: Ingrid Johansson.

En lektion i den gamla hårda skolan

□ Som hämtade ur tavlan "Grindslantén" var de söta ungarna i sina fina klänningar, fräsiga äppelknycarbyxor, kepsar och allt vad de nu var...

Mörsil (LT) Det var bättre i skolan förr i tiden. Bortsett från den hårda disciplinen med örffilar, luggar och utedass vid 30 minusgrader samt lång gångväg till skolan.

En gammaldags dag, med en 5 km promenad till skolan i gamla kläder och matsäck med mjölkflaska genomförde klass tre vid Mörsilskolan i onsdags.

Jättekul för då uteblev "matten" tyckte någon. Andra tyckte det var kul att skriva i välskrivningsbok med gammeldags bläckpenna som doppades i bläckhorn.

Det här är ständigt återkommande i Mörsil. Fröken Ingegerd Nilsson är entusiastisk då det gäller att förmedla gångna tiders seder och bruk till dagens unga.

Det började med en heldag på Jamtli med mejeristämman, djur och matsäck i form av gammaldags korngrynspudding som eleverna själva lagat till på hemkunska. Sedan fortsatte det hela med växtfärgning innan träden var helt avlödade. Och nu har man tovat fina väskor bland annat. Av det egenhändigt färgade garnet görs små "vä-

var" i en ram av hopbundna grenar, hur enkelt som helst.

- Vi har gått in för gamla hantverk, och satsar extra i år. Det går bra då vi fått en extra resurs på slöjdsidan, berättar Ingegerd Nilsson. Det är i första hand klasserna tre och sex som får syssla med det roliga.

Årets gamla dag inleddes med morgonbön under ledning av resurslärare Hildemar Finnberg som dagen till ära fick vara pastor. Fröken iklädd gammaldags glasögon, fina kängor, långkjol och sjalett plockade fram bläckhorn och välskrivningsbok med alla linjer som man förr fick rätta stilen efter.

Fröken visade skillnaden mellan gammal skrivstil och dagens. Eleverna var eniga om att där var det gamla vackrast.

Sedan kom farbror Fritiof på besök som "överlärare". Han berättade om gångna tiders barndom och skola, visade gamla fotografier och läste ur sin egen bok "Profiler i väst". Det var alltså den i väst så välbekante profilen Fritiof Fredriksson som på detta sätt gjorde dagen ännu mer givande.

Ingrid Johansson

□ Att jobba tillsammans för trivsel i klassrummet det är viktigt. Fredrik Wiklund sopar och Carola Sandgren håller i skyffeln å då blir det fint.